

18. 5. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nové povinnosti podnikatelů dle zákona o registru smluv

Podnikatelé musí od 1. července 2016 ve vlastním zájmu věnovat pozornost majetkové struktuře svých obchodních partnerů. Podle nové právní úpravy musí být každá smlouva, kterou uzavře podnikatel s právnickou osobou s majetkovou účastí státu a mnoha dalšími subjekty, založena do rejstříku smluv, který je veřejně přístupný. Sankce za nesplnění této povinnosti jsou přísné. Pokud smlouva zveřejněna nebude, nenabude účinnosti a po třech měsících od uzavření pozbude své platnosti.[1] Nová právní úprava, která má zajistit transparentnost nakládání s veřejnoprávními prostředky se tak dotkne řady soukromoprávních subjektů, advokátní kanceláře nevyjímaje.

Touto novou právní úpravou je zákon č. [340/2015](#) Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv, zkráceně též zákon o registru smluv.

V registru smluv (zatím nefunkční registr se nachází na adrese <https://smlouvy.gov.cz>) musí být zveřejněna každá písemná soukromoprávní smlouva, která je uzavřena s jedním z taxativně vyjmenovaných subjektů[2], pokud bude její plnění přesahovat hodnotu 50 000 Kč. Mezi povinné subjekty patří jak Česká republika, územní samosprávné celky, státní příspěvkové organizace, státní fondy tak např. zdravotní pojišťovna, Česká televize a Český rozhlas. Povinným subjektem je ale i národní podnik[3], který s veřejnými prostředky nehošpodaří, či právnická osoba, v níž má stát nebo územní samosprávný celek většinovou majetkovou účast, a to i prostřednictvím jiné právnické osoby. Dle posledně zmíněného se tak nemusí jednat o právnickou osobu, kde je stát přímo majetkově účasten, nýbrž postačí, že je v této právnické osobě účastna jiná právnická osoba s většinovou majetkovou účastí státu. Výjimku z působnosti zákona naproti tomu dostaly akciové společnosti, jejichž cenné papíry byly přijaty k obchodování na burze, tedy např. společnost ČEZ, a.s.

Zákon se vztahuje i na smlouvy, které se řídí jiným než českým právem[4]. Vyloučena je tak možnost smluvních stran obejít povinnost zveřejnit obsah smlouvy tím, že se jejich smlouva bude řídit jiným právem. Z působnosti zákona jsou tak vyňaty pouze smlouvy ústní a ty, které jsou uvedeny ustanovení § 3 zákona (např. smlouvy, jejichž plnění je prováděno převážně mimo Českou republiku).

Následky nezveřejnění smlouvy nastanou až od 1. července 2017. Smlouva poté nabude účinnosti bez ohledu na vůli a dohodu smluvních stran nejdříve dnem zveřejnění v registru. Nebude-li smlouva zveřejněna ani do tří měsíců od svého uzavření, nastává fikce, že je smlouva zrušena od počátku.[5] Nesplnění povinnosti dle zákona tak s sebou nese další důsledky, jako je bezdůvodné obohacení stran. Smluvní strana, která se zaváže smlouvu zveřejnit, odpovídá druhé smluvní straně za škodu vzniklou nezveřejněním smlouvy.

Účelem přijetí tohoto zákona bylo zvýšit možnost kontroly nakládání s veřejnými prostředky ze

strany veřejnosti. Smlouva tedy nemusí být zveřejněna tak, jak byla skutečně vyhotovena (tedy její kopie s podpisy smluvních stran), ale musí být zveřejněn její textový obraz v otevřeném a strojově čitelném formátu[6]. Zjednodušeně řečeno, dokument musí umožňovat vyhledávání pomocí klávesové zkratky „CTRL+F“ a umožnit tak uživateli snadnou orientaci v textu smlouvy. Registr smluv je dálkově přístupný a bezplatný.

Je otázkou, zda zákon nabude účinnosti v aktuálně platném znění bez dalších zásahů zákonodárce, jelikož návrh zákona v průběhu svého legislativního procesu vyvolával na půdě Parlamentu bouřlivé diskuze a i nyní má řadu odpůrců. V každém případě je zřejmé, že se zákon dotkne mnoha soukromoprávních subjektů.

Jako příklad může sloužit advokátní kancelář, která musí brát zákon v potaz jednak při sjednávání vlastních kontraktů (bude-li jejím klientem subjekt uvedený v § 2 zákona, bude nutné zkoumat, jaká část obsahu smlouvy musí být zveřejněna dle zákona o registru smluv a jaká naopak být zveřejněna nesmí v souvislosti s mlčenlivostí advokáta dle advokátních předpisů), tak při vlastní poradenské činnosti pro klienty. Minimálně v tom rozsahu, že v rámci revize smluvních vztahů klienta (due diligence) bude nutné zkoumat, zda uzavřené smlouvy nepodléhají zákonu o registru smluv (což bude vyžadovat podrobné zkoumání majetkových vztahů smluvních partnerů klienta) a zda jsou tedy účinné a platné.

Mgr. Tereza Leníčková,
advokátní koncipientka

[Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Oasis Florenc
Pobřežní 12
186 00 Praha 8

Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
e-mail: paha@dhplegal.com

[1] Tyto následky platí pro smlouvy uzavřené od 1. července 2017 (viz ustanovení § 9 a 10 zákona o registru smluv)

[2] Viz ustanovení § 2 odst. 1 zákona o registru smluv

[3] Národním podnikem je Budějovický Budvar, národní podnik, Budweiser Budvar, National Corporation, Budweiser Budvar, Entreprise Nationale

[4] viz § 8 odst. 1 zákona o registru smluv

[5] viz § 7 zákona o registru smluv

[6] viz § 5 zákona o registru smluv

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Autonomní mobilita optikou české legislativy. Kdy se na silnicích dočkáme vozidel bez řidiče?](#)
- [Rodičovská odpovědnost po novele občanského zákoníku: Jak nové principy rovnosti, spolupráce a ochrany dítěte mění praxi soudů a rodin](#)
- [Lhůta a povinnosti při vyrozumění oznamovatele o výsledku posouzení oznámení](#)